

at Godseierne her i Landet have saa store Pengemidler til Raadighed, at de aarlig gjennemsnitlig kunne kaste en Million hen i Statskassen? Jeg tror ikke, at man behøver at være denne Frygt. Saa snart man vil gøre sig det klart, hvad det er for Værdier, der er Tale om, og hvad for Pengesummer der aarlig skal gaae ud af Godseiernesomme og ind i Statskassen, for at Godseierne virkelig kunne komme i Besiddelse af alt Fæstegodset, saa vil det meget snart blive tydeligt for enhver, at denne Frygt er i allerhøieste Grad ubegrundet. — Jeg kan ikke tiltræde Forslaget under Nr. 95, idet det forekommer mig at gaae ud fra den Antagelse, at der ikke gives Eieren fuldstændig Erstatning. Gives der Eieren fuldstændig Erstatning, saa gives der med det Samme Pantbaveren fuldstændig Sikkerhed. Dernæst har jeg ikke kunnet gaae ind paa Forslaget, fordi det kan være overordentlig genant for saadanne Godseiere, der ikke ere rige Folk og kun sidde daarlige i det. — Jeg skal endnu gjøre en lille Bemærkning om Forslaget under Nr. 78. Hvis dette Forslag ikke bliver vedtaget, da vil der virkelig begaaes en meget stor Uretfærdighed mod alle Stamhuuse og Lehne her i Landet. Hvad angaaer det, som det ærede Medlem, der havde Ordet for mig, bemærkede om, at der ikke var nogen Grund til at forhindre en Stamhuus- eller en Lehnsbesidder fra at kjøbe saadanne Gaarde som sin private Eiendom, da er jeg enig deri, men det kan jo meget let ved en lille Tilføiing forandres til 3die Behandling, naar der blot kommer til at staae: Saa fremt det kjøbes af de paagjældende Besiddere som saadanne.

Bemærkning: Jeg har ikke blandet mig i Diskussionen om alle de stillede Wændingsforslag, og jeg har saameget mindre villet gjøre det, som de forskellige Meninger ere saa godt repræsenterede i Forslagsstillerne. Hvad jeg derfor vil sige, er nærmest en Henstilling til det ærede Udvalg angaaende Forslaget under

Nr. 62. Det forekommer mig nemlig at dette Forslag er holdt noget vel meget i Almindelighed, idet der staaer, at Gaarden kan opaaes i flere Parceller, saaledes at der kan blive en Trediedeel af Gaardens Tilliggende til den ene Parcel; men denne ene Parcel paa en Trediedeel af Gaardens Hartforn kan gjerne være det meest Værdifulde af Gaarden og altsaa være nødvendigt for dens Bestaaen. Dette gjælder jo navnlig f. Ex. om Torve- eller Englodder, som vel i Almindelighed have mindre Hartforn end Agerlodder, men dog kunne have en saa stor Betydning for en Gaard, at den uden dette Tilliggende neppe kan bestaae. Nu kan der indvendes, at hvis vi ikke gjøre denne Tilføiing, saa vil Godseieren see sig nødsaget til at kjøbe hele Gaarden, og det er altsaa, det skal jeg indrømme, en Fordeel for Fæsteren, at Gaarden kan deles i Parceller; men paa den anden Side kan det ogsaa siges, at Godseieren ikke vil være saa vel tilfreds med at skulle være nødsaget til at kjøbe hele Gaarden, blot for at komme i Besiddelse af det lille Stykke, han attraaer. Jeg indrømmer, at det er rigtigt, at Godseieren i visse Tilfælde kan komme i Besiddelse af saadanne Smaaestykker; men i den Almindelighed, hvori Forslaget er holdt, tror jeg ikke, at det er rigtigt. Kunde der f. Ex. indsettes, at hvor der findes smaa Torve- eller Englodder, som ere nødvendige for Gaardens Bestaaen, der skulle disse ikke kunne bortsalges fra Gaarden, saa vilde jeg føle mig tilfredsstillt.

Alberti: Jeg vil tillade mig paa Grund af min Stilling som Medlem af Udvalget at gjøre et Par Bemærkninger angaaende to Wændingsforslag, der angaaer Forkjøbsretten. Det ene af disse Forslag gaaer ud paa at tilstede Fæsteren en Forkjøbsret, og det andet gaaer ud paa at indrømme Godseieren Ret til at foretrække Fæsteren for de to Høistbydende. Jeg har ikke kunnet deeltage i at stille noget af disse Wændingsforslag, og mine Bevæg-